

FITXA IDENTIFICATIVA

DADES DE L'ASSIGNATURA

Codi: 34410
Nom: Societat i medi ambient: població i recursos naturals
Cicle: Grau
Crèdits ECTS: 6
Curs acadèmic: 2025-26

TITULACIONS

Titulació	Centre	Curs	Període
1310 - Grau Sociologia	Facultat de Ciències Socials	3	Segon quadrimestre
1924 - Doble Grau en Sociologia i Ciències Polítiques i de l'Administració	Facultat de Ciències Socials	4	
1924 - Doble Grau en Sociologia i Ciències Polítiques i de l'Administració	Facultat de Dret	4	
1925 - Doble Grau en Sociologia i Ciències Polítiques i de l'Administració	Facultat de Dret	4	Segon quadrimestre
1931 - Doble Grau en Sociologia i Ciències Polítiques i de l'Administració Pública	Facultat de Dret	4	Segon quadrimestre

MATÈRIES

Titulació	Matèria	Caràcter
1310 - Grau Sociologia	Estructura social i canvi social	OBLIGATÒRIA
1924 - Doble Grau en Sociologia i Ciències Polítiques i de l'Administració	Assignatures obligatòries de quart curs	OBLIGATÒRIA
1924 - Doble Grau en Sociologia i Ciències Polítiques i de l'Administració	Assignatures obligatòries de quart curs	OBLIGATÒRIA
1925 - Doble Grau en Sociologia i Ciències Polítiques i de l'Administració	Assignatures obligatòries de quart curs	OBLIGATÒRIA
1931 - Doble Grau en Sociologia i Ciències Polítiques i de l'Administració Pública	Assignatures obligatòries de quart curs	OBLIGATÒRIA

COORDINACIÓ

SIMO NOGUERA CARLES XAVIER

RESUM

L'assignatura es dedica en general a l'estudi de les relacions entre la societat i el medi ambient natural i, més concretament, a les relacions entre aquest últim, la població i els recursos. L'organització dels continguts segueix les connexions entre els problemes mediambientals i alguns grans àmbits de la sociologia. S'inicia amb un repàs a qüestions epistemològiques, dedicant especial atenció a dos aspectes que han reaparegut amb força en el context de les ciències ambientals: la conveniència i els límits d'una

nova aproximació entre ciències socials i naturals i, també, la reformulació d'alguns dilemes clàssics del mètode de les ciències socials. Es tracta a continuació la possibilitat d'un enfocament sociològic de les qüestions pròpies del nucli transdisciplinar de les ciències ambientals, entorn sobretot al concepte de sostenibilitat i a l'anàlisi de la capacitat de càrrega per a éssers humans (els límits al creixement i el sistema població-recursos-medi ambient). En el nucli següent s'atén a l'esfera o subsistema cultural, tant quant a la configuració d'opinions, valors i actituds com referent a les formes o estils de vida. S'inclou també una discussió d'un altre concepte transdisciplinar que és pertinent en aqueixa esfera: el de suficiència. S'inclou a continuació una part dedicada a examinar els principals corrents i propostes en la sociologia ecològica, en la qual es discuteix la discontinuïtat (o continuïtat) entre la sociologia mediambiental i la tradició sociològica, tant pel que fa a la teoria clàssica com a les sociologies de la segona meitat del segle XX, tractant amb més deteniment els elements de connexió i ruptura amb l'ecologia humana i amb el materialisme històric, així com el debat sobre realisme i construccionisme. També es dedica atenció a revisar les relacions entre els problemes ecològics i diverses articulacions i processos rellevants per a l'estudi de l'estructura i el conflicte social: l'estratificació, el gènere, les relacions laborals, les formes dels assentaments humans, la mundialització... així com a algunes qüestions més pròximes a la sociologia política, com les implicacions de la crisi ecològica per a la democràcia moderna i els processos de definició de polítiques de medi ambient a diferents escales geogràfiques. Finalment, s'aborda la relació entre la crisi ecològica i el canvi social. El principal concepte sorgit en aquest àmbit, el d'un desenvolupament sostenible, que és inherentment transdisciplinar, es connecta amb les noves propostes sobre modernització ecològica i ecologia industrial, amb l'anàlisi del moviment social ecologista, de la problemàtica del consum sostenible, de la sostenibilitat urbana o de l'impacte ambiental de les noves tecnologies.

CONEIXEMENTS PREVIS

RELACIÓ AMB ALTRES ASSIGNATURES DE LA MATEIXA TITULACIÓ

No s'ha especificat restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

ALTRES TIPUS DE REQUISITS

COMPETÈNCIES / RESULTATS D' APRENTATGE

-

Analitzar els fenòmens socials adoptant una perspectiva multidisciplinària (sociològica, psicosocial, econòmica, política, històrica i antropològica) .

Analitzar les dades empíriques sobre l'estructura, el canvi i els problemes socials.

Analitzar les relacions entre població, recursos i medi ambient i les condicions socials de la sostenibilitat.

Aplicar els principis del codi deontològic professional de la Sociologia i desenrotllar el compromís enfront dels problemes socials.

Aprendre de forma autònoma i desenrotllar la iniciativa en l'àmbit sociològic.

Comprendre l'organització politicoeconòmica i l'evolució històrica de les societats contemporànies en

l'àmbit global i local, i la seua relació amb les dinàmiques i els processos socials.

Comunicar amb claredat de forma oral i escrita teories, problemàtiques i propostes de caràcter sociològic emprant les noves tecnologies de la informació i comunicació.

Conèixer els impactes i costos socials i ecològics dels projectes de desenvolupament.

Conèixer els instruments necessaris per a elaborar, executar i avaluar programes de polítiques públiques i projectes d'intervenció social.

Conèixer i utilitzar les fonts de dades secundàries útils per a la Sociologia.

Conèixer les eines per a intervenir en situacions de crisi i conflictes socials.

Conèixer les institucions de la societat del benestar que contribueixen a salvaguardar els drets socials.

Elaborar informes i diagnòstics sobre problemàtiques socials.

Identificar i mesurar factors de vulnerabilitat social.

Que els estudiants hagen demostrat posseir i comprendre coneixements en una àrea d'estudi que parteix de la base de l'educació secundària general, i se sol trobar a un nivell que, si bé descansa en llibres de text avançats, inclou també alguns aspectes que impliquen coneixements procedents de l'avantguarda del seu camp d'estudi.

Que els estudiants hagen desenvolupat aquelles habilitats d'aprenentatge necessàries per a emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia.

Que els estudiants puguen transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.

Que els estudiants sàpien aplicar els seus coneixements al seu treball o vocació d'una forma professional i posseïsquen les competències que solen demostrar-se per mitjà de l'elaboració i defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seua àrea d'estudi.

Que els estudiants tinguen la capacitat d'arreglar i interpretar dades rellevants (normalment dins de la seua àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguen una reflexió sobre temes rellevants d'índole social, científica o ètica.

Relacionar i integrar informació sobre els fenòmens socials provinent de fonts primàries i/o secundàries.

Respectar i promocionar els drets fonamentals, la igualtat entre hòmens i dones, la igualtat d'oportunitats i la no discriminació, els valors democràtics i la sostenibilitat.

Treballar en equip amb una perspectiva multidisciplinària.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. La sociologia ambiental, les ciències socials i la relació entre medi ambient i societat

La construcció social del medi ambient: la distinció entre cultura i natura. La relació entre societat i natura: metàfores i definicions. Població i medi ambient: mediacions socials. Ecocentrisme i antropocentrisme, exempcionalisme i excepcionalisme.

2. L'impacte social de la crisi ecològica. Població, recursos i ambient. L'exploració dels límits

Els arguments del neomalthusianisme: població i producció d'aliments. Fonts d'energia: combustibles fòssils i el debat sobre alternatives energètiques. El debat dels límits. El concepte de sostenibilitat.

3. Percepció social dels problemes mediambientals. Perquè no basta amb les

ciències ambientals?

Què pensem sobre el medi ambient? Medi ambient: per què pensem el que pensem? Per què el que pensem sobre el medi ambient sembla tenir poc a veure amb el que fem? Què sabem de la crisi ecològica? Cultura de la suficiència i estils de vida.

4. Les sociologies del medi ambient. Evolució de la sociologia mediambiental com a disciplina amb mirada pròpia

La sociologia mediambiental. Nou paradigma ecològic. Ecologia humana i Neomalthusianisme. Ecomarxisme: Economia política del medi ambient. Ecofeminisme. Modernització ecològica. Modernització reflexiva i societat del risc. Desenvolupament sostenible. Construcció social del medi ambient: Els discursos ambientals. Decreixement.

5. Canvi social. Doctrines i mesures. Àmbits d'anàlisi de la sociologia mediambiental

Anàlisi de fluxos materials: desacoblament sense desmaterialització. Sustentabilitat i equitat: Indicadors i mesures. Tecnologies de la informació i medi ambient. L'impacte ambiental del consum de les llars. Sustentabilitat Sostenibilitat urbana.

VOLUM DE TREBALL (HORES)

ACTIVITATS PRESENCIALS

Activitat	Hores
Teoria-Pràctiques	60,00
Total hores	60,00

ACTIVITATS NO PRESENCIALS

Activitat	Hores
-----------	-------

Assistència a altres activitats	10,00
Elaboració de treballs individuals o en grup	30,00
Estudi i treball autònom	20,00
Preparació de classes	20,00
Preparació d'activitats d'avaluació	10,00
Resolució de casos pràctics	0,00
Total hores	90,00

METODOLOGIA DOCENT

Es combinaran classes teòriques (exposició a càrrec del professor i participació dels estudiants a partir de les qüestions plantejades) i classes pràctiques (a partir del treball realitzat prèviament i a l'aula pels estudiants, de forma individual i en grups). Es realitzaran activitats de tutoria i, eventualment, seminaris i altres activitats formatives específiques.

Lliçó magistral participativa.

Treball cooperatiu.

Recerca de dades documentals i estadístiques.

Sessions de discussió i anàlisi grupal a partir de materials com pel·lícules, documentals, exposicions, conferències, etc.

Assistència i participació activa en tallers, seminaris i conferències.

Tutories individuals i en grup d'orientació, seguiment i supervisió.

AVALUACIÓ

¿ S'avaluarà un treball individual (20%), un treball en equip (20%), les tasques realitzades a classe i la participació activa dels estudiants al llarg del curs (10%). Aquestes activitats realitzades en avaluació contínua tindran en compte tant l'adquisició de competències com l'adquisició dels coneixements propis de l'assignatura i tindran un pes del 50% de la qualificació final.

¿ L'examen escrit constituirà l'altre 50% de la nota final de l'avaluació contínua. Aquest examen podrà incloure proves objectives o semiobjectives, resolució de problemes, proves de resposta breu, assaig, resolució de casos o altres opcions similars. En tot cas s'explicitaran sempre els criteris i processos propis de cada instrument d'avaluació, així com els resultats dels mateixos i la seva relació amb la qualificació final. La qualificació obtinguda en l'examen se sumarà a la nota final sempre que aquest estiga aprovat amb un mínim de 4,5 sobre 10.

¿ La no assistència a més de 4 classes comportarà la fi d'avaluació contínua. Això significa que l'avaluació es farà a través d'un únic examen específicament dissenyat per als estudiants en avaluació no contínua i

comptarà el 100% de la qualificació final.

¿ Sistema de qualificacions. S'expressarà mitjançant qualificació numèrica d'acord amb el que estableix la normativa (RD 1125/2003 de 5 setembre) pel qual s'estableix el sistema europeu de crèdits i el sistema de qualificacions en les titulacions universitàries de caràcter Oficial i vàlidesa en tot el territori nacional.

BIBLIOGRAFIA

Almenar, R.; Bono, E. i E. Garcia (dirs.): La sostenibilidad del desarrollo: el caso valenciano. València, Universitat de València/Fundació Bancaixa, 2000.

Almenar, R.; Bono, E.; Diago, M.; Duart, P.; Garcia, E.; Martínez, M.; Merelles, A.; Pasqual, A.; Sánchez, A.M.; Santos, J.A.: La situació del País Valencià 2007: Indicadors i tendències de desenvolupament social i sostenibilitat mediambiental. València, Ed. Germania/Confederació Sindical de Comissions Obreres del País Valencià, 2007.

Ballesteros, J. i J. Pérez Adán (ed.): Sociedad y medio ambiente. Madrid, Trotta, 1997.

Cabrejas, M. i E. Garcia: València, l'Albufera, l'horta: medi ambient i conflicte social. València, Universitat de València, 1997.

Cicuéndez-Santamaría, R.: ¿Cuánto y a quién le preocupa el medioambiente? Evolución de la preocupación mediambiental en España y la Unión Europea¿. Revista Española de Investigaciones Sociológicas, 188: 55-80. 2024.

Colectivo Revista Silence: Objetivo decrecimiento. Barcelona, Leqtor, 2006.

Diamond, J. M.: Colapso: por qué unas sociedades perduran y otras desaparecen. Barcelona, Debate, 2006.

Dobson, A.: Pensamiento verde: Una antología. Madrid, Trotta, 1999.

Durning, A.T.: ¿Cuánto es bastante?. Barcelona, Apóstrofe, 1994.

Ehrlich, P.R. i A.H. Ehrlich: La explosión demográfica: el principal problema ecológico. Barcelona, Salvat, 1993.

Galiana, A.: Nosaltres els humans: l'ecologia d'uns animals mitjanament intel·ligents. Alzira, Bromera/Universitat de València, 1999.

Garcia, E.: ¿Los límites desbordados: Sustentabilidad y decrecimiento¿. Trayectorias, vol IX, nº 24, 2007, pp. 7-19.

Garcia, E.: ¿Consumo y medio ambiente en el País Valenciano (1980-2000)¿. Papers, nº 82, 2006, pp. 97-120.

Garcia, E.: ¿Sostenibilidad, conflicto, convivencia y la ciudad del postdesarrollo¿. Bioconstruir, nº 4, 2006, pp. 23-32.

Garcia, E.: El trampolí fàustic: ciència, mite i poder en el desenvolupament sostenible. Alzira, Germania, 1995.

Garcia, E. i M. Martínez Iglesias: ¿Medio ambiente y desarrollo económico en los inicios del siglo XXI¿. Panorama Social, nº 13, 2011, pp. 121-133.

Gill, D.A; Ritchie, L.A. i N.M. Capbell: Encyclopedia of Technological Hazards and Disasters in the Social Sciences. Cheltenham, Edward Elgar, 2024.

Girardet, H.: Creando ciudades sostenibles. Valencia, Ed. Tilde, 2001.

Gras, A.: ¿La evolución técnica y la cuestión ecológica: la civilización termo-industrial y la técnica como hecho social¿. Pasajes, nº 33, 2010.

Hannigan, J.: Environmental Sociology. Londres/Nueva York, Routledge, 2006. ¿ Hannigan, J.: Rethinking Environmental Sociology. Cheltenham, Edward Elgar, 2025.

Heinberg, R.: Se acabó la fiesta. Benazque, Barrabés, 2006.

Jurado, P. et al: Las ocho Españas ante el cambio climático. BlaBlaLab.eu. 2024. ¿ Lemkow, I. i J. Espluga: Sociología ambiental. Barcelona, Icària, 2017.

Martínez Iglesias, M. i J. Sempere (ed.): Ciencia, participación y sostenibilidad en los conflictos socio ecológicos. Arxius de Ciències Socials, nº 25, 2011 (número monográfico).

Martínez Iglesias, M.; Lerma Montero, I. i E. Garcia: ¿Políticas de medio ambiente y participación ciudadana¿. CIRIEC-España, nº 61, 2008, pp. 179-201.

Meadows, D. H.; Randers, J.; Meadows, D. L.: Los límites del crecimiento: 30 años después. Barcelona, Galaxia Gutenberg, 2006.

Pearce, F.: La última generación. Benazque, Barrabés, 2007.

Pardo, M. (ed.): Sociología y medioambiente: estado de la cuestión. Madrid, Fundación Fernando de los Ríos/Universidad Pública de Navarra, 1999.

Riechmann, J.: ¿En qué estamos fallando? Cambio social para ecologizar el mundo. Barcelona, Icaria, 2008.

Rueda, S.: Libro Verde de Sostenibilidad Urbana y Local en la era de la Información. Madrid: Ministerio de Agricultura, Alimentación y Medio Ambiente, 2012